

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղաքական ժողովոյ մասնաժողովն այսօր նիստ պիտի ընէ Պատրիարքարանը, յատկապէս կեդրոնական սնտուկին հաշուոյ և Պատրիարքարանի ներքին բարեկարգութեան համար:

Այժմէն չենք կրնար գուշակել Քաղաքական ժողովոյ ընելիքը. բայց համադրած եմք թէ կեդրոնական սնտուկին ելումուտը երբեք չհաստատակալիր, և կեդրոնական վարչութիւնը երբեք չը կրնար ազգային յառաջագիւծութեան համար հանրական դործ մի գործել, քանի որ բաւական անշարժ եկամուտ չկայ, և քանի որ ազգային դիւրամատչելի և արդիւնաւոր տուրք մը հաստատուած չէ: Կայ 75 զուրուշի տուրք մը, բայց մինչեւ ցարդ ընդհանրացած չէ, և դժուարին է ընդհանրացունել, որովհետեւ ծանր ու անտանելի է: Պատրիարքարանը մինչեւ ցարդ այս 75 զուրուշի տուրքը դործով իրեն դիմադներէն առած է, և այն ալ ներուրի մեղ ընել՝ բռնութեամբ և աղաղակաւ ու ազմկաւ:

Քաղաքական ժողովն՝ որ խորհող ու բանիբուն անձերէ կը աղկանայ, հարկաւ նկատողութեան առած է կեդրոնական սնտուկին այս անոր վիճակն, և մանաւանդ վերջին ժամանակներս անոր դժբախտական նեղութիւնը, որ տակաւ կը ծանրանայ, և հարկաւ պէտք եղած միջոցներն կ'սորհի:

Բայտ մեղ ժամ յառաջ ա'յնպիսի ընդհանուր տուրք մը սահմանելու է, որուն իւրաքանչիւր ազգային կարող ըլլայ մասնակցել թէ՛ ի Պօլիս և թէ՛ ի գաւառս առանց դժուարութեան: Տրոյց վերաբերեալ զանազան առաջարկութիւնք երբեմն երբեմն եղած են, բայց և ո՛չ մին դործագործութեան կամ գոնէ վործի առնուած չէ: Կ'յուսամք, թէ Քաղաքական ժողովն այս անգամ՝ կը արեւհաճի մասնաժողովոյ մը միջոցաւ անյապաղ քննութեան ենթարկել նոյն առաջարկութիւններն, և ամենէն դիւրամատչելին ու արդիւնաւէտն ընտրելով կամ՝ նոր մը ծրարելով երեսօթականական Ընդհանուր ժողովոյ ներկայացունել ի վաւերացումն:

Առանց այսպիսի տրոյց՝ չէ կարելի բարձրել կեդրոնական սնտուկին վիճակը, և ազգային յառաջագիւծութեան վերաբերեալ հանրական դործոյ ձեռնարկել:

Առանց այսպիսի տրոյց՝ ինչպիսիք են խորհուրդներ, ինչպէս պաշտօնեայ պակսեցունել, կամ ամսական զեղչել՝ ընդունայն են:

Երեկ յուղարկարութեան շքեղ հանդէս մը կատարուեցաւ, ի ներկայութեան Տեղապահ Ս. Հօր, բաղնիքի եկեղեցւոյ կանայ և հաղարտոր ժողովրդեան:

Հանգուցեալն՝ բարեպաշտ ու աշխուբարոյ տիկին մ'էր, Տրապիզոնի Առաջնորդ-Նազարեանց գերապատիւ Տ. Մատթէոս վարդապետին մեծ մայրն: Սա՛ հիւանդութեան օրերուն մէջ վախաբելով օգնել սիրելի Աղգին, իւր սեպհական ստացուածքն եղող մեծ տուն մը յօծարակամ կտակ ըրեր է Աղգին:

Վախճանեալ տիկինն այսպէս իւր յիշատակն անմահ կ'ընդուն, և վիանդամայն նախանձելի օրինակ կ'հանգիստնայ մեր ձեռնհաս երկսեռ ազգայնոց:

Կըսեմք, թէ Քաղաքական ժողովոյ անդամներէն ժամակոչեան Պօղոս Էֆէնտին հրաժարեր է, փախաբելով գտնուել կրտակաց Հոգարարութեան մէջ՝ որոյ անդամ էր արդէն:

Իսկիւտարի Սէրափէ թողի պատուարժան քահանայից ու ժողովրդեան խնդրանքով՝ Կրօնական ժողովն Ս. Խաչ եկեղեցւոյ քահանայից կարգն անցուց Տ. Արսէն նորբնից քահանայն, որ իսկիւտարի բնակիչներէն է, բայց Գումգաւիտի Մայր եկեղեցին կ'աւանդէր ձեռնադրութենէն հետէ:

Առկէց զատ, Կրօնական ժողովն՝ ի խնդրոյ քահանայական դատուն և ժողովրդեան՝ որոշեր է երկու քահանայ ևս ձեռնադրել Ս. Խաչ եկեղեցւոյ վրայ, որք են Եղիազար ազա Մրմրեան և Խիրացու Առտուածատուր:

Եղեռեան Սրբազան՝ անցեալ երեքշաբթի օր Գարշը-Եադա Տեղապահ Ս. Հօր հետագիրն ընդունած, և հետեւեալ օրն անմիջապէս ճամբայ ելած ըլլալով՝ կ'իւրակէ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ:

Զմիւռնից պատուարժան ազգայիններէն բաղնիքի անձինք չուգեաւն առ Նորին սրբազանութիւնն երթալով՝ շնորհակալութեան ուղերձ մի մատուցեր, և փախաբ յայտներ են որ վերադառնայ ուսկամ գործն ի դուխ տանի անձամբ:

Առկէց զատ, տեղեւոյն Քաղաքական ժողովն ալ առ կեդրոնական վարչութիւն մայրաքաղաքիս պաշտօնական գիր մ'ուղղած է, որով շնորհակալութիւն կ'այտնէ՝ Եղեռեան Սրբազանի գործոց ու ընթացից համար, և նշանակելով համայն ըզմիւռնացւոյ (բայ յոմանց) առ Նորին սրբազանութիւնն ունեցած սէրն ու համակրութիւնը, կ'իմզրէ որ պէտք եղած միջոցն ի գործ դրուի՝ անյապաղ Զմիւռնիս վերադարձունելու և սկսածն աւարտել տալու համար:

Իղմիրի Քաղաքական ժողովոյն և ժողովրդեան կողմանէ իրեւ փոխանորդ և պատգամաւոր ընտրուեր են՝ Միրզայեան

Յովհաննէս և Սըվաղլեան Յարութիւն Էֆէնտիները: Առաջինն երկուշաբթի օրը մայրաքաղաքս հասաւ, իսկ երկրորդն այսօր կուգայ: Ասոնց պաշտօնն է, իղմիրի մէջ անցած վերջին ցաւալի անցքերն ու համայն ժողովրդեան վաւաքն յայտնել ազգային վարչութեան, և խնդրել որ ժամ յառաջ պէտք եղած տնօրէնութիւնը ըլլայ ի հաստատութիւն օրինաւորութեան և ի հանգարտութիւն ժողովրդեան:

Աներկիւս եմք, թէ ազգային վարչութիւնն առաջիկայ ուրաւթ աւուր նախն մէջ առաջին ընելով այս խնդիրը՝ անյապաղ դռհացուցիչ տնօրէնութիւն մը կընէ: Շատ հաւանական է, որ յապաղումն յուղեալ ժողովրդեան չափազանցութեանց պատճառ ըլլայ, և հետեւորար վարչութեան վրայ ծանրանայ բոլոր պատասխանատուութիւնը:

Ազգային վարչութիւնը հարկաւ մինչեւ ցարդ ըսած է, թէ իղմիրի ազգայնոց կողմանէ ընտրեալ Քաղաքական ժողովոյ անդամաց վրայ երեք հոգի ալ աւելցեր են այս օրերս կուսակալին կողմանէ: Յայտնի է, թէ այս եղելութիւնը բարորդին հակառակ է՝ կայսերական կառավարութենէն վաւերացեալ, և կայսերական օրինաց կարգն անցած մեր ազգային ներքին օրինաց: Անհամբերութեամբ կ'սպասեմք տեսնել թէ այս անկարգութեան դէմ ի՞նչ պիտի ընէ ազգային վարչութիւնը, որոյ հրատարակած պաշտօնական յայտարարութիւնը առաջի տշխարհի կեցած է, և որով հրապարակաւ խոստացած է չելլել Սահմանադրութեան որոշողութիւններէն:

Ազգային ժողովոյ՝ ուղղակի ազգէն ընտրուելու գրութիւնը մեր ազգին համար շատ հին է, և կայսերական կառավարութենէն ալ ի վաղուց հետէ ընդունուած ու վաւերացած:

Եթէ այս անգամ իղմիրի պէս քաղաքի մը մէջ այս գաղաւթը դրութեան դէմ եղած գործողութեան դէմ ի պաշտօնէ բողոք չըլլայ, և եղածը չ'ընծաի, վաղը ուրիշ տեղեր աւելի դիւրութեամբ կը դործուի այդ դրութեան դէմ, և մեր ազգային ներքին գործոց վարչութեան ներդաշնակութիւնը միշտ խանդարման վիճակի մէջ կ'տեսնուի, որոյ հետեւանքը՝ մեծապէս վնասակար է մեր ազգին համար:

Արշալոյս՝ եթէ բնայ աչքերը, կրնայ տեսնել այս ճշմարտութիւնը. բայց կերեւոյ թէ չընցուելու պայմանաւ դոցում չեն:

անձանց խաբարացութեամբ կորցած ստակներն մէկ միլիոն ֆրանքէն աւելի են : Աստի այս գործոյն վերայ բացուելու հարցադնական դատը հետաքրքրական և նշանակութեամբ արժանի պիտի լինի : »

Արշալույս

ՀՐԱՒԻՐ

ՍՈՒ ԱՆԴԱՍՍ ՎԱՐԺ. ԺՈՂՈՎՈՅ

Մեծապատիւ Էֆէնտիք :

Ազգ. Վարժապետական Ժողովոյ ԺԳ. նիստը պիտի դաւանարի յառաջիկայ կիւրակէ դեկտեմբեր 23 ի Լուսաւորիչ Եկեղեցին Ղալաթիոյ :

Ասեանք պիտի բացուի ժամ 6 ին և դպրոցի 10 ին :

Ուստի կը հրաւիրեմք զՁեզ որ բարեհաճիք դաշ և Ձեր պաշտօնը կատարել ազգաւիրաբար :

18 դեկ. 1873 Մնամք յարգանքով

Խորհ. Ղալաթիոյ ի Դիմաց Վարժ. Ժող.

Ասեանապետ

Ս. Մէսէպէ

ԿԱՐՈՒ ԽՆԴՐՈՅ

1. Ընթերցումն Ասեանագրութեանց :

2. Ընթերցումն և վաւերացումն Ասեանական կանոնագրի :

3. Նախակրթարանի մէջ ֆերականութիւն դաս առլու եղանակը :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Երկրորդ ատտիճանի Մէճիալէ պատուանշան տրուեցաւ հասարակայն շինուածոց պաշտօնէի խորհրդական Գառուի պէյի, մեծ Եպարքոսի Մէթուպէի Զիհնի Էֆէնտիքի, Շուրայի-Տէվլէթի անդամներէն իդգէտաին պէյի, Օսեան Էֆէնտիքի, և Սօֆիայի կառավարիչ Մադհար փաշայի :

— Շարաթ օրը մայրաքաղաքս եկաւ Բումանիոյ կարողութիւններն կրտսեր եղբայրն, որուն ինչպէս յայտնի է՝ Սպանիայ թագն առաջարկուեցաւ, և վախճանեալ Շարաթէն դէմ կենալուն պատճառով վերջին ահադին պատերազմը տեղի ունեցաւ :

Իշխանը՝ շարաթ օրը մեծ Եպարքոսին, արտաքին ու զինուորական գործոց պաշտօնէից սցեկութեան գացած ըլլալով՝ հետեւեալ օրն ալ յիշեալ պաշտօնէից փոխադարձն ըրին :

Երկուշաբթի օր ալ օգոստափառ Սուլթանին ներկայացաւ :

Նոյն առաւր երեկոյն չքեղ խնձոյք մը տրուեցաւ գերմանական դեսպանատան մէջ ի պատիւ Նորին բարձրութեան :

Կրտսի, թէ Բումանիոյ իշխանը արուորդի չունենալուն պատճառաւ, այս եղբայրը պիտի յաջորդէ անոր. և այժմէն Բումանիա բնակելով՝ Բումաներէն պիտի սորվի :

— Ռուսաց կայսրը՝ զինուորական բաւերկարութեան ժողովոյն նախագահ Ապտալ-Բէրիմ փաշայի, և Ֆէրիք Բէշիա փաշայի, իսկ Յունաստանի թագաւորը՝ Ալէքէնքի օսմանեան դեսպան կոստա պէյի պատուանշան ընծայեալ են :

— Երբեմն մայրաքաղաքի մէջ հրատարակուող Եսրբի անուն պատգան Լըբաղբոյն ունին որ գաղղիացի մէ, Պաշտէյի մէջ հրատարակած Լրագրոյն Բումանիոյ դէմ խօսելուն պատճառաւ, կիւր

րակէ առաւօտ մը քնացած ատենը յանկարծ քանի մը ոտովիանաց կողմանէ անկողինէն հանուեր, շոգեկառք դուրս ելնէրէջ տարուեր, և անկէջ ալ շոգեհաւով Բումանիոյ փոխադրութեան յետոյ պատուէր ընդունելէ որ անդամ մ'ալ Բումանիա ոտք չկոխէ :

— Թէքիրտաղի կառավարիչը հասակարային շինուածոց պաշտօնէին առաջարկելէ ժողովրդեան հանգանակութեամբ Թէքիրտաղէն Միւրատը երկաթուղի շինել, Բումանիոյ երկաթուղոյն հետ միացունելու նպատակաւ. բայց այս առաջարկութիւնը չէ ընդունուեր՝ նկատելով թէ կառավարութիւնն ալ կհարկադրի 750 հազար ֆրանք ծախք բնել. և որոշուեր է որ միայն 20 շինուի, ու շինութեան գործն աւարտի մինչեւ առաջիկայ մայիս :

— Կիւրակէ օրը Ղալաթիա Գարադիւղ կօշկալաճառի մը խանութ այրեցաւ :

— Կրետէի յունաց մետրապօլիտն դէմ ժողովրդեան կողմանէ առ Բ. Դուռն բռնադր եղած ըլլալով՝ Բ. Դրնէն աղդարարութիւն եղեր է յունաց պատրիարքարանի, որ մայրաքաղաքս կանչէ զանի :

— Յունաստանի կառավարութեան կողմանէ օտար երկիրներ դառնաւ հիւպատոսարանաց փիճակն ու ընթացքը քննելու համար յատկապէս մարդիկ հանուած են : Մայրաքաղաքիս հիւպատոսարանին համար ալ այս քննութիւնն ըլլալով՝ գոհացուցիչ չէ դառնուեր, և կրտսի թէ պաշտօնակալաց ոմանք պիտի փոխուին :

— Անթէքիոյ մէջ երկու մեծ պանդոկ, 20 խանութ, 3 գինեւանայրեր, և 10 խանութ ալ վար առնուեր են : Կրտսի թէ 30 հազար լիրայի արմաթ, բաց ի ուրիշ վաճառքէ, բոցերուն ճարակ եղեր են :

— Եղիպտոսի իշխանութիւնը առաջիկայ ամառը իսկան կակի գործադրել ծխախոտի նոր արոց որոշումն, որ ամեն ատտիճանին համար առ հասարակ 20 ՊՐ2 պիտի ըլլայ օխայ գլուխ :

— Եվրոպի պաշտօնատան առաջարկուեր է՝ բոլոր միլիթաց գմբէթներու ու միլարէներու վրայ շանթարդել դնել : Այս առաջարկութեան գործադրութիւնն անհրաժեշտ է՝ յիշեալ բարձրաբերձ հաստատութիւններն շանթին փնտաներէն սցառահետեւ ազատ պահելու համար :

— Ատանայի նորընտիր կառակալ Մահմուտ Նէտիմ փաշա (նախկին մեծ Եպարքոս) այլ և այլ կարեւոր ձեռնարկութիւններ կընէ ի դիւրութիւն հասարակաց :

— Կայսերական կառավարութիւնը 30 տարւան արտօնութիւն առել է ընկերութեան մը, Գայիշ-տաղիի ջուրին չբաշխելով՝ շրջակայ ջուրերը Գատը ու Նէրախիւանելու գիւղերը բերելու, մէկ մէկ ազրիւր շինելու, և մինչեւ 5 օխայ ջուր՝ ձրի, իսկ աւելին՝ ստակով տալու պայմանաւ : Ընկերութիւնը՝ եթէ մինչեւ տարի մը չկրնայ աւարտել այս փոխադրութիւնը, երաշխաւորութեան համար կառավարութեան յանձնած գումարը պիտի կորսնցունէ :

— Բրուսիայի Բամի փաշա՝ որ 33 տարիէ հետէ օսմանեան զինուորական պաշ-

տամանց մէջ կգտնուեր, անցեալ շաբաթու մեռնելով՝ Յէրի գիւղ ամիսօրեցաւ մարմինը ի ներկայութեան գերմանական դեսպանին ու դեսպանականաց :

— Անցեալ շաբթու երկու կաթնալաճառք Ատիւ-պէի գիւղէն Պէյօղլու իջած ատենին, Օդ-մէյտանիի կողմերը հինգ հոգի առջեւնին ելեր, ծխախոտի մեծաւաճառութեան գէտ ձեւանալով՝ անոնց հանգերձներն տալին ի վրայ բրեր, և խեղճերուն ունեցած ժամացոյցներն, ու մէկուն 30, իսկ միւսին 300 զուրուշ առեր խուսեր են :

— Օգոստափառ Սուլթանը Ռուսաց կայսեր կողմանէ իրեն ընծայեալ երկու վայրենի հաղուագիւտ եղները մայրաքաղաքս բերող երկու պաշտօնակալաց մէկուն՝ երրորդ, և միւսայն՝ չորրորդ ատտիճանի Մէճիալէ պատուանշան, իսկ դեսպանատան երկրորդ թարգմանին՝ որ զանոնք կայսերական պալատը փոխադրեց, թեւի զոյգ մը ծանրաղին կոծակ պարգեւեց :

— Յունաց Պատրիարքն կիւրակէ օրը փոխադարձ սցեկութեան գնացաւ ու դեսպան :

— Կիւրակէ օրը Ալեքսանդրիոյն մայրաքաղաքս եկող աւարտիկան շոգեհաւէն ճամբորդ մը գիւղաւածով ծոցն ինկեր, և չէ դառնուեր հակառակ ամեն ջանից :

— Երէկ Զէյթէկ-Եօգուշու քաղաք տեղը տաճիկ մը յանկարծ ինկեր մեռեր է :

Գաղղիոյ անուանի բանապետը՝ Բէն Վիլթոն-Հիւկոյի սրդին Պրանսուա մեռեր է :

— Գաղղիացի մը առաջարկել է Գաղղիոյ կառավարութեան, իւր անձնական ծախիւքը աւարտել քանի մը տարիէ հետէ շինուելու վրայ եղող Օրէրայի թատրոնին շէնքն, և 13 տարի ներկայացում տալ անցեալները այրած Օրէրայի թատրոնին դերատանայ միջոցաւ, առանց երբեք կառավարութեանն որ և է օգնութիւն ընդունելու : Բայց սա՝ պոստմանաւ, որ կառավարութիւնն ալ ի փոխարէն արտօնութիւն տայ իրեն՝ հանրային ջուր ունեցող երեք քաղաքացի մէջ խաղաղան (գումարաւան) բանալու :

— Գերմանիոյ կայսրը՝ ձերութեան պատճառաւ յաճախ կհիւանդանայ, և թիկնաթուով կփոխադրուի մէկ անհետ կէն միւսը :

— Ռուսիոյ կայսեր թիկնապահներէն մէկն յատուկ պաշտօնով մը ֆարիդ զըրկուեր է :

— Գաղղիոյ կառավարութեան պաշտօնական բանակցութեանց վերաբերեալ Գեղին անունով գիրքն որ վերջին պատերազմէն հետէ հրատարակեալ չէր, մեռերս երեւան երաւ՝ աղգային ժողովոյն մէջ եղած կրկին կրկին հարցմանց վրայ :

Ռուսաստան ճանապարհորդող հետաքրքրիկ ազնուական մը, Մարքի ար Գիւտալին, կայսեր մեծարանք պարտեր է, որ կայսերական պալատին կից շինել առաւծ երկայնութիւններուն մէկը՝ ատէրութեան զրադմունքներէն քիչ մը հանդէսէ համար : Այս տեղը ո՛ր է կից մարդ կրնայ մանկէլ. բայց կանոններ դրուած է որոնք

պահել կարողաւորի ներս մանող մարդը : Հետաքրքրական են այս կանոններս, և մէջերնին անանկներ ալ կան՝ որ ամէն տեղ կրնան ծառայել . անոնց թարգմանութիւնն ամբողջ կընեմք այս տեղ :

Ա. Ներս մանողը դուրսը ձգելու է իր պատուանդները և պատուոյ աստիճանները , իր գլխանոցը և սուրը :

Բ. Նոյնպէս դռնէն դուրս մնալու են աղետաւորները իրան վրայ հիմնած արտօնութիւններու պահանջովը , ամբարտաւան վարմունքը և ուրիշ ասոնց նման զգայմունքները :

Գ. Եւն ըլլալու է և ուրիշ , բայց բան կոտորել կամ պատուել չըլլայ :

Դ. Մարդու ակնածութիւն չընելով նստէ , կանգնէ , քալէ , ինչ կուզես նէ ըրէ :

Ե. Համեստ խօսէ , ձայնդ չաւ բարձր մի հաներ որ ուրիշները չշփոթին :

Զ. Վիճէ առանց բարկանալու և առանց աշխուժի :

Է. Մի՛ հաւաչեր և մի՛ երեժարկար , որ քաղններուդ ձանձրութիւն չտա և նեղութիւն չպատճառես :

Ը. Ընկերութենէն մէկը խաղմը առաջարկէ նէ՝ ուրիշներն ալ անոր կցորդ և խաղակից ըլլալու են :

Թ. Կամայ և ակորժակով կեր , քիչ խմէ որ դուրս ելլելու ատենդ ստքերդ չկորնցունես :

Ժ. Ընելու կռիւներդ դուրսը թող մեռարանը մանողին լաւաները մէկ ականջէն մտնելու մէկալ ականջէն դուրս ելնելու են :

Այս կանոնները չպահողը՝ թէ որ երկու հոգի վիպեն , ամէն մէկ անդամի կանոնադանդութեան համար գաւաթ մը պտղջուր թող խմէ . կանայք այս պատիժէն ազատ չեն : Եւ ասկէջ զատ , ֆիլիստիաքովսքի բանաստեղծին Գէլէմասիտ ըստած բանաստեղծութենէն երես մը բան թող կարդայ : Մէկ իրկիւնը վերայիշեալ կանոններուն երեքին գէտ մէկէն յանցանք դարձէ նէ՝ նոյն բանաստեղծութենէն վեց սող բան դոց թող ընէ . իսկ տասներորդ կանոնին գէտ դարձողը մէկ մ'ալ մենարանը ստք չկսի :

Ենթոյնի մէջ երեք օր , ամսոյ 8 էն մինչև 11 , նմանը չտեսնուած թանձր մէկ տիրեր է , այս երեք աւուրց մէջ խանութներն ու տունները ճրագ վառել ստիպուեր են , և փողոցները մթութեան պատճառաւ անցուդարձը դադրեր է :

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Դարձեալ հարկադրած եմք հրապարակաւ ալ խնդրել մայրաքաղաքիս և դաւառաց մէջ իրենց բաժանորդութեամբ լրագիրս պատուող բայց բաժնորդագնոյն վճարումն չստիչն աւելի ուշացունող մեծարգոյ բաժանորդներէն , որ այլ ևս չուշացունեն . . :

Այսչափէն աւելի դրեւ աճօթ կհամարիմք . . :

Երգնկայի Մանուս ըստած ապրանքը , որ Եհրամանեան եղբայր գործարանէն ելած , ամեն տեղի ապրանքէն գերադանց է , զոյները երբեք չեն նետեր , և զիմանալու մասին ալ պատմային մէկ քանին կիրառէ , և ասոր եւրեւն Երգնկայի մէջ 1000 էն աւելի խեղճ և աղքատիկ ընտանիքներ կապրին , և երկրին վաճառականութեան ալ քիչ շատ օգուտ կուտայ , և մանաւանդ թէ բոլոր պատմային գործածելիք տեղերն ալ կգործածուի , թէ զիշերանոց , և թէ ընտանեաց վերարկերեալ որ և է հաղուստի յարմարութիւն ունենալով , ունի նաև ամրան և ձմրան համար յարմար տեսակներ , — այս անգամ Եհրամանեան եղբայր Գեորգ աղա ի Պօլիս Ուղուն չարը Գիլիս խանին գլխացը 543 թիւ խանութը գնելով , քիչ շահով և միանգամայն յարմար գներով կծախէ : Ուստի փափաքելի է որ , ամեն ազգայինք փութան այս ապրանքէն առնել , որպէս զի տասնիկով թէ՛ իրենք խել մը անճոռնի ապրանքներու յաճախ ստակ տալէ կը դադրին , և թէ՛ հաղարաւոր ընտանեաց ալ խղճալի կացութիւնը բարւոքած կըլլան :

ՃԱՇՈՑ-ԳԻՐՔ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՏՊԵԱԼ
Ի ՎԱԳԱՐՇԱՊԱՏ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԷԶՄԻԱՍԵՆԻ
1872—ՌՅԻԱ

Կարի զգուշութեամբ ըստ հնագոյն ընտիր ընտիր Աստուածաշունչ և ճաշոց ձեռագրաց սրբագրուած է , ոմանց հանգիստաւոր տօնակատարութեանց և արարողութեանց համար ևս կարեւոր խրատներ և հրահանգներ յաւելցուանելով , որք անտարակոյս Հայաստանեայց Ս . Եկեղեցւոյ պաշտօնէից մեծ գլխութիւն պիտի ընծայեն , և նոյա սրտից դոհունաւորութիւնը պիտի գրաւեն :

Ճաշոցի մէջ եղած ճառերն ևս ձեռագիր հին և ընտիր ճառերնորայ համաձայն սրբագրուած են :

Տպագրութիւնը նոր և միջակ գեղեցիկ տառերով և խիստ մաքուր է :

Առաջին տեսակին գինն է՝ Օսմանեան եօթն ոսկի , իսկ երկրորդինը՝ չորս :

Սոցա տարբերութիւնը դրից և թըղթոց վերայ է :

Կվաճառուին Կ . Պօլիս Մերձան չարը թիւ 29 , Պաղատաստր աղա Սրտագնի գրատունը :

ՎԱՐԴԵՆԻՆ
ԿԱՄ
ՅԻՇԱՅԱԿ ԵՐԱՍՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Բարոյական կարի յոյժ օգտակար վէպ մ'է , զոր դադարեցնէ թարգմանած է՝ Խոսիկատարի Սէլամիէի վարժարանին դասատուներէն յարգոյ Յակոբ Մ . Զրագնան : Գինն է 100 փրց , և կգանուի ամեն հոյ գրաւաճառաց քով :

ՐԵԶՊԵՐԻ ԼԻՍԱՆԸ ԹԻԻՐԲԻ
(ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԹՈՒՐԲԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ)
ՔԻՓՈՊԸ ԹԱՍԸ
(ԳԻՐԲ Թ .)

ԴԱՎԱՅԻՏԻ ԱՐԷՊԻՅԷ
(ԲՍՈՒՍԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՍՐԱԲԵՐԷՆ .)

Լեթիֆէն Տաճ . Էլեֆէ անուն դասադըրքիս յառաջարկուած թեանը մէջ խոստացածս ահա կատարեցի՝ նոր ու դիւրուող եղանակաւ և ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԹՈՒՐԲԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ անուամբ տաճն երկու հա-

տոր դասագիրքեր հեղինակելով : Բանաւոր առիթներ ստիպեցին զիս ի սկզբանոյն իններորդը (բառագիտութիւն արարերէն) և աղա հետզհետէ միւսները տպագրել տալու : Կգանուի կամարջին գլխի պարագան և ամէն Հայ գրաւաճառաց քով ի գին (10) տաճն դահեկանի :

Վրան ձեռագիրս ստորագրութիւն չի կրող օրինակը նենդեալ է :

ՊԱՋԷՆ ՄԱՐԱԶԱԽՏԻՆ
ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ
ՏԵՏՐ . 2

Մոյն տետրակը կը գտնուի Մահմուտ փաշայի գլխի Թօհաֆէի ճանիկ աղայի խանութը , Սամաթիա թիւթիւնհի հաճի ֆերովք աղայի խանութը , Կամարջի գլխի պարագան բոլոր գրաւաճառաց և բոլոր լրագրաւաճառաց քով : Իւրաքանչիւր տետրակի գինն է 1 դր :

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՆՍՏԻ ՀՈՒՈՒՆԷԻ
Լեարգի , ստամոքսի , և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը , նաև զգային տկարութեան , ուժաթափութեան և տխրութեան համար . կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անհարմարութեանց հետքերը : Վրան և երկկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մ'ունի . արիւնը մաքրելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ , և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ : Իւր գեղական մեծ ազդեցութեամբ սրտախանութիւն , կուժուութիւն , մաղձային հիւանդութիւններ , որովայնի մէջ լեցուած կաղեր , գլխի ցուեր կը վանէ . մարսողութիւնը կը շարժուի , և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն ազանգութիւններէ՝ որ շատ անգամ դանաղան հիւանդութեանց սկզբնաւ պատճառ կըլլան , առողջ , ուժեղ , և բնական զիրքը կը գեղնու :

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՈՒՆԷԻ
Մորթային հիւանդութիւնք և վերք բուժելու մասին ունեցած պարսկական յատկութեանցը չհաստատրի բնաւ ուրիշ դեղ մը . հին կամ նոր թուաւոր վերքեր , ուռեցք , քաղցկիւղ (չերիփէնչէ) , սրտիկ և ստեանց վերքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կլաւանան . օգտակար է նաև հարուխի , հալի , սրտի բարակման , մանուսնոյ օդացաւ (եէլ) ըստած հիւանդութեան : Իւր կաղաւթիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոյ (սրածա) հիւանդութեան աղակաւիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ՝ կը գլխաւորուի : Այս գեղեցուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տալիս վրայ , որ կը գտնուի ամեն գեղալաճառներու քով : Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն տրքթոր Հոլլուէ ի Լոնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 555 :

ՊԱՅՄԱՆՔ ՓՈՒՆԶԻ

- 1.— Փունջը ԶՈՐԵՐԵՄԲԻ և ՇԱՐԱԹ օրերը կը հրատարակուի :
- 2.— Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս արծաթ մէճիւ՝ կանխիկ վճարելի թէ՛ մայրաքաղաքիս և իւր արտարձանաց և թէ՛ գաւառաց համար :
- 3.— Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
- 4.— Տեղական ու դաւառական թղթատաւութեան ծախքը խմբադրութիւնը պիտի վճարէ :
- 5.— Հատը 40 փարայ է , և կը գտնուի առ մեն Հայ գրաւաճառաց խանութները և ձեռքէ ծախողներու քով :
- 6.— Մանուցման տողը 40 փարայ է մէկ անգամի համար : Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներու համար :
- 7.— Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ . Ս . ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ , Կ . Պօլիս Արաճ-Համամ Խալիլ խան միջին յարկ թիւ 19 :

ՏԵՐՈՒՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ . Ս . ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱՐԲՈՒԹԻՒՆ Ս . Դ . ՊԱՐՏԻՋՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ . ԵՆԱՐՔԻԱՆ ԽԱՆ ՎԵՐԱԿԱՐԻ ՔԻԷ 12 .